

Malin Goubaud
Klimat- och näringslivsdepartementet
Enheten för näringsliv, innovation och
marknader

Stockholm 20 mars 2025

Clean Industry State Aid Framework

Synpunkter från Svenskt Näringsliv

Europeiska kommissionen har publicerat ett utkast till nytt statsstödsregelverk för att understödja Clean Industrial Deal – Clean Industrial Deal State Aid Framework (CISAF). Regeringskansliet har berett Svenskt Näringsliv möjlighet att inkomma med synpunkter i detta ärende.

Sammanfattning

- Svenskt Näringsliv förespråkar en strikt statsstödsregim. Det föreslagna regelverket hade med fördel ersatts av justeringar av allmänna gruppundantaget, samt föregåtts av en konsekvensanalys.
- En ökad teknikneutralitet efterfrågas, där fossilfritt snarare än förnybart bör vara avgränsningen. Vi efterfrågar ökad tydlighet när det gäller investeringar i kärnkraft.
- Förslaget sätter upp onödiga begränsningar när det gäller tiden för färdigställande av projekt.
- Vi föreslår nya bestämmelser för att skapa incitament att bygga mer flexibilitetskapacitet, för att skapa ett mer robust elsystem. En för stor finansieringsbörda för flexibiliteten läggs på elkonsumenterna.
- Vi är skeptiska till investeringsstöd för massproduktion av vissa rena produkter. Vi föreslår justeringar av stödnivåer. Vi avfärdar helt matchande stöd, som kan leda till statsstöds-race, och vill åtminstone att mängden stöd begränsas.

Övergripande synpunkter

Svenskt Näringsliv förespråkar en strikt statsstödsregim. Statligt stöd bör främst övervägas när det råder ett marknadsmisslyckande, vilket kan vara fallet när det gäller bristande investeringar i forskning och utveckling eller klimatåtgärder. Statligt stöd kan också vara nödvändigt när det gäller att stärka infrastrukturen eller för att säkerställa samhällsnyttiga tjänster och svensk totalförsvarsförmåga. Däremot bör statligt stöd typiskt sett inte användas när det gäller investeringar i produktion av varor och tjänster där det finns en fungerande marknad och förutsättningar att producera på marknadsmässiga villkor.

CISAF ersätter i praktiken de framåtsyftande bestämmelserna i det tillfälliga kris- och omställningsramverket (TCTF). CISAF föreslås gälla fram till och med år 2030. Det kan därmed inte längre betraktas som ett tillfälligt regelverk, utan får anses vara en mer

bestående del av statsstödsregelverket. Som jämförelse så är också det allmänna gruppundantaget (GBER) tidsbegränsat, och löper ut i slutet av 2026, men betraktas likväl inte som tillfälligt utan tvärtom en central del av regelverket, och det kan förmodligen tas för givet att regelverket kommer förlängas och finnas på plats under överskådlig tid.

Om regelverket ska kunna vara användbart för medlemsstaterna och företagen så är en tillräcklig giltighetstid grundläggande. Det ger medlemsstaterna tid att överväga, bereda och anmäla stödordningar, liksom implementera dessa. För företagen ger det en större förutsägbarhet över hur regelverket kommer se ut, och man kan anpassa sitt agerande därefter. En giltighet fram till 2030 får i det ljuset anses rimlig.

Att CISAF därmed får anses bli en mer permanent del av regelverket hade dock motiverat en regelrätt konsekvensanalys av förslagen. Kommissionen hänvisar till bestämmelserna i TCTF, och det finns stora likheter med dessa, samt den beslutspraxis man arbetat upp. Men TCTF föregicks inte heller av någon konsekvensanalys, och någon utvärdering av stöden som beviljats inom ramen för TCTF har heller inte gjorts, mer än en redovisning av övergripande statistik i kommissionens nyhetsbrev *Competition State Aid Brief*. Det är därför minst sagt otydligt på vilken grund som kommissionen föreslår dessa nya regler, vilka bedömningar som görs och hur man väger de påstådda nyttorna med de risker som finns för snedvriden konkurrens.

I kapitel 3 i CISAF resonerar visserligen kommissionen kring begreppen incitamentseffekt, nödvändighet, lämplighet och proportionalitet. Med en förhållandevis generell argumentation, som främst går ut på att tempot i den gröna omställningen måste öka, att marknaden inte kan finansiera nödvändiga investeringar på egen hand och att andra åtgärder är otillräckliga, menar dock kommissionen att man kan anta att ovanstående principer kan anses uppfylla.

Man menar också att "baserat på relevant erfarenhet och med tanke på åtgärdernas syfte" så kan man anta att åtgärderna inte heller kommer leda till några påtagliga negativa konsekvenser för konkurrens och samhandel. Det är problematiskt att kommissionen så svepande avfärdar risken för konkurrenssnedvridningar, när det samtidigt är uppenbart att det finns stora skillnader i användandet av stöd, både generellt och inom ramen för TCTF, mellan olika medlemsstater. Investeringar i både fossilfri energiproduktion samt avkarbonisering av industrin är helt centrala delar av många företags verksamhet och centrala delar i konkurrensen företagen emellan. Produktionen av vissa produkter som är viktiga för nettonoll-ekonomin sker i stenhård global konkurrens, där statligt stöd är en av de faktorer som har påverkat hur konkurrensförutsättningarna har utvecklat sig globalt.

Det är också otydligt hur dessa regler ska hänga ihop med andra bestämmelser av liknande slag. Det finns exempelvis flera artiklar i GBER som kan användas till just den typen av investeringar som ska kunna motta stöd inom ramen för CISAF, särskilt i Avsnitt 7 – stöd till miljöskydd. Ett exempel är artikel *Artikel 41 - Investeringssöd till främjande av energi från förnybara energikällor, av förnybar vätgas och av högeffektiv kraftvärme*, samt *Artikel 42 - Driftstöd för främjande av el från förnybara energikällor*, som tycks motsvara det som föreslås i avsnitt 4 i CISAF. Det hade varit betydligt bättre om dessa artiklar hade uppdaterats i stället för att det nu blir dubbla regelverk för samma syfte. Många av de villkor som finns i CISAF, inte minst i avsnitt 4, borde kunna hanteras av en nationell myndighet, eftersom de inte kräver någon bedömning utöver huruvida de villkor som ingår är uppfylla.

Att fler stödordningar kommer använda CISAF gör också att antalet ärenden som kommissionen ska bedöma ökar. Det gör att ärendena tar längre tid att få godkända, jämfört med en process inom ramen för GBER. Dessutom tar det upp resurser hos kommissionen som annars hade kunnat användas till att se till att efterlevnaden av regelverket upprätthålls, något som varit eftersatt ända sedan corona-pandemin. Mellan mars 2022 och juni 2024 fattade kommissionen 506 statsstödsbeslut inom ramen för TCTF eller direkt på fördraget enligt principerna för TCTF, vilket givetvis tagit stora resurser i anspråk.

Teknikneutralitet och kärnkraft

I utkastet till CISAF har kommissionen i viss mån vinnlagt sig om en ökad teknikneutralitet, då man i vissa avseenden inte bara begränsat stödmöjligheterna till förnybara tekniker, utan anger i vissa fall att alla fossilfria tekniker omfattas, som t ex när det gäller flexibilitetstjänster.

Svenskt Näringsliv menar dock att detta är otillräckligt, och att det behövs en ökad teknikneutralitet i meningen att stöd till fossilfritt bör vara utgångspunkten snarare än endast till förnybart. Teknikneutralitet har ett värde i sig, eftersom det annars blir en styrning av marknaden som utan en sådan begränsning kan använda sig av den mest effektiva lösningen. Därutöver är det nödvändigt, givet den stora brådskan att åstadkomma stora utsläppsminskningar av koldioxid, att inte bara främja tillkomsten av ny förnybar energi, eller använda förnybar energi vid avkarbonisering av industrins utsläpp. Alla fossilfria tekniker behövs i någon utsträckning. Dessutom är det tydligt att det krävs att alla fossilfria tekniker bejakas för att åstadkomma ett robust energisystem, som kan leverera elkraft på ett pålitligt sätt till konkurrenskraftiga priser med begränsad volatilitet.

Specifikt när det gäller kärnkraft så skriver kommissionen att "Med full respekt för medlemsstaternas rätt att bestämma sin energimix, kommer kommissionen att genomföra en snabb bedömning av statligt stöd för kärnkraftsleveranskedjor och teknologier, inklusive små modulära reaktorer, i syfte att säkerställa rättslig säkerhet för sådant stöd, i enlighet med fördraget eller med eventuella tillämpliga riktlinjer, och med respekt för teknologisk neutralitet." Någon ytterligare vägledning när det gäller stöd till investeringar i kärnkraft ges därmed inte, utan kommissionens bedömningar kommer även fortsättningsvis ske direkt mot funktionsfördraget. Medlemsstaterna ges därmed ingen ytterligare vägledning kring vad som är möjligt, utan är hänvisad till kommissionens beslutspraxis.

Även om detta i viss mån är väntat, eftersom kommissionens beslutspraxis än så länge inte är omfattande, så är det likväl beklagligt att inte kommissionen tar tillfället i akt och underlättar och förtydligar för medlemsstaterna och näringslivet hur stöd och stödordningar till kärnkraft kan utformas på ett sätt som kan anses förenligt med den inre marknaden. Kärnkraft finns med som en av många fossilfria tekniker, och inkluderas därmed t ex i avsnittet om flexibilitetstjänster, men ges inte alls samma fördelaktiga behandling som förnybar energi som beskrivs i avsnitt 4.

När det gäller stöd till ny lagringskapacitet så anges i punkt (32) (b) att stöd bl.a. kan ges till biomassabränslen, men endast om de erhåller minst 75 % av sitt innehåll från en direkt ansluten anläggning som producerar RFNBOs, biodrivmedel, biobränsle, biogas eller biomassa, på årsbasis. Svenskt Näringsliv ställer sig frågande till detta krav, som tycks onödigt begränsande.

Tid till färdigställande av projekt

Flera av bestämmelserna innehåller en begränsning för inom vilken tid som vissa eller samtliga projekt måste färdigställas, räknat från tidpunkten då stödet beviljas. Tiden föreslås av kommissionen sättas till 36 månader. Det är oklart vilken grund som kommissionen har för denna tidsgräns, och det behövs mer fakta för att kunna slutligt ta ställning till en specifik tidsgräns som ska gälla för en stor mängd olika typer av investeringar. Eftersom medlemsstaterna ska sätta upp effektiva sanktioner om tidsgränsen överträds, anser Svenskt Näringsliv att det är oacceptabelt om denna tidsgräns sätts så snävt att välskötta projekt riskerar att överträda gränsen. Denna bör endast bli aktuell i de enstaka fall där stödmottagaren uppenbart inte har uppfyllt sina åtaganden.

Företag har typiskt sett ett lika stort intresse av att så snabbt som möjligt färdigställa ett projekt, det kan vara helt avgörande för att investeringen ska bli lönsam. Den här typen av gränser kan därför ifrågasättas om de alls behövs, och om den ska inkluderas så bör den sättas så att det finns marginaler som gör att projekt som drabbas av förseningar på grund av exempelvis omvärldsfaktorer eller överklaganden i domstol inte drabbas av denna gräns. Kommissionen bör därför överväga att utöka tidsgränsen, samt tillföra villkor som anger att om färdigställandet fördröjts på grund av omständigheter som stödmottagaren inte råder över så ska tidsgränsen förlängas vederbörligen.

Stöd till koldioxidinfångning, lagring och användning (CCSU)

De föreslagna bestämmelserna om stöd till CCSU ställer i punkt (84) ett alternativt krav på att den koldioxid som infångas ska bindas kemiskt i en produkt så att den inte släpps ut i atmosfären under normalt användande, inklusive normalt användande efter produktens livslängd. Här kan övervägas att bredda omfattningen även till produkter som under en avsevärd tid, men inte permanent, binder koldioxid. Det skulle kunna bredda tillämpningen och göra att fler tekniker och affärsmodeller blir aktuella och kan bidra till en minskning av koldioxiden i atmosfären. Ett tillägg föreslås därför enligt nedan:

(a) concern the installation of carbon capturing equipment to the extent that the captured CO₂ is (i) utilised in such a way that it has become ~~permanently~~ chemically bound in a product **for at least 50 years** so that it does not enter the atmosphere under normal use **during that period**, including any normal activity taking place after the end of the life of the product, or (ii) used for the production of synthetic fuels in accordance with applicable EU law; and/or

Förslag för att hantera ökad intermittent produktionskapacitet

Givet att kommissionen håller fast vid att kapitel 4 begränsar till stöd för investeringar och produktion av förnybar energi så riskerar det öka problemet med en allt mer väderberoende elproduktion. Näringslivet är i behov av tillgång på el på ett tillförlitligt sätt och till överkomliga priser. De allt mer fluktuerande prisnivåerna, i takt med att intermittent elproduktion ökar som andel av den totala elproduktionen, gör det svårare att planera produktionen och ökar risken för så höga priser att viss produktion blir olönsam under vissa tider. Det gör det dessutom svårare att investera i ny intermittent elproduktion, eftersom priserna sjunker när dessa kan producera, och tvärtom stiger när dessa inte kan producera. Svenskt Näringsliv föreslår därför att följande tillägg görs till punkten (32)

(aa) support to investments for the production of electricity from variable renewable sources should incentivize secure, affordable energy and therefore be accompanied with support for flexibility or electricity storage complying with this section and section 4.2. The estimated capacity volume and budget for aid for electricity storage should correspond to aid schemes to accelerate the rollout of renewable energy under 4.1.

Definition av bränslen som kan erhålla stöd

Avsnitt 4 innehåller bestämmelser som gör det möjligt för medlemsstaterna att ge stöd till produktion av förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung (RFNBO), samt lagring av RFNBO, biobränslen, biogas (inkl. biometan) och biomassabränslen givet vissa villkor.

Det bör här övervägas huruvida omfattningen är tillräcklig, eller om även mellanprodukter uttryckligen behöver inkluderas. Sådana kan utgöra energibärare som är av tillräcklig kvalitet för att utan vidare bearbetning kan användas för motordrift, och därmed utgöra en energikälla. Se delbetänkandet av Bioekonomiutredningen SOU 2023:15 för en mer utförlig beskrivning.

Finansiering av stödordningar för icke-fossila flexibilitetstjänster

Kommissionen föreslår i punkt (65) att "Den berörda medlemsstaten måste bekräfta att programmet främjar öppningen av programmet för gränsöverskridande deltagande av de resurser som kan tillhandahålla den erforderliga tekniska prestandan, där en kostnads-nyttoanalys är positiv." Svenskt Näringsliv menar att detta krav är potentiellt problematiskt och olämpligt. Det kan vara svårt att avgöra och löpande kontrollera om flexibilitet i andra länder kommer vara tillgänglig när den behövs. I grunden bör det kunna säkerställas att den flexibilitet som finansieras av en specifik medlemsstat också kommer den medlemsstaten fullt ut till godo. Om detta likväl går att lösa, tekniskt och juridiskt, så kommer det kunna vara i medlemsstatens intresse att söka ett bredare deltagande för att uppnå målet med ökad flexibilitet, varvid bestämmelsens krav i dagsläget är onödigt begränsande.

Kommissionen föreslår i punkt (66) att "för att ge effektiva incitament att anpassa konsumtionen till prisindikatorer bör konsumenter som bidrar till att skapa flexibilitetsbehov delta i kostnaderna för åtgärden, baserat på deras konsumtion under perioder som ger upphov till behovet av flexibla resurser. Om lokala tekniska kriterier tillämpas bör de extra kostnaderna för att tillämpa dessa kriterier fördelas till elkonsumenter i de relevanta områdena. Kommissionen anser att ett sådant bidrag kan anses proportionerligt när det är minst lika med 90% av kostnaderna för åtgärden."

Svenskt Näringsliv menar att det är orimligt att lägga ett så ensidigt ansvar på efterfrågesidan för elsystemets tillkortakommanden. De stimulanser som hittills har funnits, och som av allt att döma kommer fortsätta finnas inom EU, leder till att i synnerhet alltmer variabel elproduktion kommer till. Det är inte rimligt att fortsätta driva på denna utveckling, och samtidigt kräva att konsumenterna ska anpassa sig till ett sådant system. Det hämmar näringslivets konkurrenskraft, och i synnerhet den energiintensiva industrin. Åtgärder behövs därför för att stimulera ökad produktion av baskraft som inte är väderberoende, samt incitament och förutsättningar för lagring och flexibilitet. Vi anser därför att hela punkt (66) bör strykas.

Ökad teknikneutralitet vid åtgärder för avkarbonisering

I punkt (73) anges att "Investeringar som syftar till att minska koldioxidutsläppen från industriell värme kommer att prioritera (icke-biomassabaserade) förnybara energikällor [...]". Här anser vi, för ökad teknikneutralitet, att man bör främja samtliga fossilfria alternativ. Formuleringen bör därför vara, på engelska "Investments aiming at the decarbonisation of industrial heat will prioritise non-fossil [...]". Ändring bör också göras i punkten (75) (b), enligt följande: the energy is produced from **non-fossil sources** ~~renewable sources including biomass~~.

Punkt (82) beskriver åtgärder för avkarbonisering med hjälp av vätgas. Även här anser vi att bestämmelsen bör göras mer teknikneutral. Den bör därför formuleras enligt följande: "For aid schemes covering investments relying wholly or partly on the use of hydrogen, Member States must impose conditions ensuring that projects use **non-fossil hydrogen**." Efterföljande text kan strykas.

Ett av alternativen för stödintensiteter för projekt som understiger [200] miljoner Euro är att använda sig av en fast procentandel av de totala investeringskostnaderna, som beskrivs i punkt (90). Där anges följande maximala stödnivåer:

- (a) [50]% för investeringar som möjliggör användning av vätgas;
- (b) [30]% för investeringar i utrustning för koldioxidavskiljning;
- (c) [35]% för investeringar i produktion av förnybar energi, energilagring eller investeringar i elektrifiering som endast använder helt förnybar elektricitet;
- (d) [20]% för alla andra teknologier.

Det saknas en förklaring till varför dessa nivåer föreslås, och varför det finns en sådan stor skillnad i stödnivå mellan olika tekniker. Detta förefaller inte vara en teknikneutral utformning. Lämpliga stödnivåer i fasta tal är en komplex fråga som kräver ett gediget underlag. Relevanta aspekter är i synnerhet vad ett effektivt projekt med goda förutsättningar typiskt sett är i behov av för att kunna realiserar, men också vilken typ av projekt som mest effektivt kan åstadkomma en utsläppsminskning. Det finns inget egenvärde i att stödja vissa tekniker, utan det är det övergripande syftet att åstadkomma utsläppsminskning på det mest effektiva sättet som bör vara i fokus. Med det sagt kan Svenskt Näringsliv inte föreslå några andra specifika nivåer, utan efterfrågar mer underlag för dessa bedömningar.

Kommissionen ställer upp vissa krav för att säkerställa att avkarboniseringen av industrins utsläpp inte leder till ökade utsläpp från energiproduktion som används i detta syfte. I punkt (98) redogörs för indirekta utsläpp genom elektrifiering. Alternativ (a) kan användas om "Projekt kan endast lokaliseras i budområden där den genomsnittliga andelen förnybar elektricitet översteg 90 % under föregående kalenderår, eller utsläppsintensiteten för elektricitet var lägre än 18 gCO₂eq/MJ." Eftersom Sverige förmodligen är enda land som i sin helhet kan uppfylla kravet tack vare en låg utsläppsintensitet förefaller kravet vara för begränsande. Eftersom fokus här handlar om att undvika utsläpp av koldioxid så bör "förnybar elektricitet" ersättas med "fossilfri elektricitet", vilket också gör bestämmelsen mer teknikneutral.

Stöd för tillverkningskapacitet inom rena tekniker

Stödet som beskrivs i kapitel 6 är investeringsstöd för att skapa incitament att bygga ny eller expandera befintlig produktionskapacitet av vissa "rena" produkter som är relevanta för

omställningen till en nettonoll-ekonomi. I förslaget ingår batterier, solpaneler, vindturbiner, värmepumpar, elektrolysörer och utrustning för koldioxidavskiljning, användning och lagring.

Svenskt Näringsliv är i grunden skeptisk till stöd inom ramen för denna artikel. Typiskt sett bör stöd till ren massproduktion av etablerade varor där det finns en stor global produktion och konkurrens inte förekomma. Sådant stöd åtgärdar inget marknadsmisslyckande. Det finns ett stort och ökande globalt utbud av många av dessa produkter. För vissa produkter tycks det finnas en överkapacitet i den globala produktionen, vilket leder till pressade priser och svårigheter att nå lönsamhet även för befintliga producenter. Att i det skedet använda sig av investeringsstöd för att tillskapa ytterligare produktion kan tyckas särskilt problematiskt, då dessa inte påverkar investeringens grundläggande förutsättningar att över tid konkurrera på den globala marknaden.

Om den här typen av stöd likväl ska vara möjliga, så är det även här önskvärt att bestämmelsen blir mer teknikneutral. Den nuvarande begränsningen till ett fåtal utpekade tekniker behöver därför kompletteras med ytterligare relevanta tekniker, eller, som Svenskt Näringsliv föreslår, ersättas med en allmän formulering. Denna får prövas av kommissionen i varje enskilt fall utifrån det underlag som medlemsstaterna tillhandahåller, där medlemsstaten får argumentera för lämpligheten i den utformning som man har valt. Formuleringen i punkt (122) (a) blir därmed

(a) the production, including with secondary raw materials, of relevant equipment for the transition towards a net-zero economy, ~~namely [batteries, solar panels, wind turbines, heat pumps, electrolysers, and equipment for carbon capture usage and storage (CCUS)] [see also the corresponding question in the survey on other possible technologies listed in the Net Zero Industry Act62];~~

Svenskt Näringsliv tycker att det är olyckligt att det även här finns bestämmelser som snedvrider konkurrensen mellan medlemsländerna, där länder som har utpekade stödområden, i synnerhet a-områden, ges fördelar framför andra. Det finns ingen tydlig korrelation mellan länder som har stödområden respektive inte stödområden och i vilken mån man använder sig av statligt stöd som policyinstrument. Som framgår av kommissionens *Competition State Aid Brief* från februari 2025 så är det Ungern, Rumänien och Italien som har beviljat störst mängd statsstöd inom ramen för TCTF i förhållande till sin respektive BNP – det är länder som helt eller delvis har a-stödområden och som därmed kan locka med betydligt större mängd stöd jämfört med t ex Sverige.

Givet att de diversifierade stödordningarna blir kvar i förslaget förespråkar Svenskt Näringsliv att stödnivån för a-områden sänks från 35 procent till 25 procent. Vi noterar även att de maximala nivåerna i Euro räknat har halverats i förhållande till motsvarande bestämmelse i TCTF – detta är mycket bra och bör tillstyrkas.

I förslaget ingår även bestämmelser som ska förhindra investeringar som inte blir bestående, eller att stöd flyttar produktionskapacitet från en medlemsstat till en annan. Detta är förstås viktiga bestämmelser som bör finnas med. Det åtgärdar dock inte det faktum att möjligheten att få påtagliga mängder stöd kan göra att nya investeringar förläggs i en specifik medlemsstat helt eller delvis på grund av de ökade stödmöjligheter som finns där. Det gör att industriinvesteringar riskerar lokaliseras på platser som inte har de bästa marknadsmässiga förutsättningarna, vilket leder till en suboptimal resursallokering och minskad effektivitet i EU:s ekonomi.

Ad hoc-stöd (matchande stöd)

Kommissionen har ändrat titel på det som fortsatt bör benämnas som matchande stöd, det vill säga möjligheten att få extraordinärt höga stödnivåer om företaget har möjlighet att erhålla motsvarande i tredje land. Svenskt Näringsliv motsätter sig bestämmelsen i sin helhet, då detta är den mest skadliga bestämmelsen för konkurrens på lika villkor och en väl fungerande marknad. Det kan ge incitament för företag att spela ut olika länder mot varandra i syfte att erhålla högsta möjliga stödnivåer, och skapar ett statsstöds-race som i längden kan bli mycket skadligt. Det följer inte heller de grundläggande principer om nödvändighet, ändamålsenlighet och proportionalitet som statsstödsreglerna vilar på.

Kommissionen har även förändrat bestämmelsen och, såvitt vi kan bedöma, gjort den mer flexibel. Det finns nu ökade möjligheter att genomföra en åtgärd i en enskild medlemsstat som inte ingår i ett stödområde. Även om det i sig är välkommet att länder med stödområden inte ges lika omfattande fördelar, så finns risken att en ökad flexibilitet gör att verktyget kommer användas oftare av medlemsstater som har både resurser och politisk vilja att använda sig av detta verktyg, exempelvis Tyskland och Frankrike. Svenskt Näringsliv har ingen lösning på detta problem.

Det bör dock övervägas, för att minska de skadliga effekterna av denna bestämmelse, att introducera någon form av begränsningar för mängden stöd som kan beviljas. I övriga delar av avsnitt 6 gäller gränser både i andel av stödberättigade kostnader och i fast mängd Euro. Givet att det är tänkbart att det främst är stora globala investeringar som kan aktualisera användandet av denna bestämmelse, så kan användandet av ett tak i Euro te sig mindre lämpligt. Svenskt Näringsliv föreslår därför att bestämmelsen i (134) kompletteras, så att stödmängden fastställs av det lägsta av följande alternativ: (i) mängden stöd som mottagaren kan visa att man skulle kunna få för en motsvarande investering i ett tredje land utanför EES; och (ii) det minsta belopp som behövs för att stimulera stödmottagaren att genomföra investeringen i det berörda området inom EES snarare än på den alternativa platsen utanför EES (finansieringsgap); **och (iii) 15 % av de stödberättigade kostnaderna enligt (128).**

Stefan Sagebro

Industripolitik, konkurrens och statligt stöd
+46 8 553 43 101
stefan.sagebro@svensknaringsliv.se